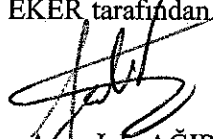

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Mehdi EKİR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili

Süt fiyatlarının ciddi oranda gerilemesi nedeniyle, süt üreticileri oldukça zor duruma düşmüşlerdir. 5 yıl önce 1 litre süt 50 kuruş iken, şimdi 47.5 kuruş olmuştur. Buna karşın 5 yıl önce 1 kilo yem 30 kuruşken, şimdi 50 kuruşa çıkmıştır. Süt üreticisi can çekmektedir. AKP döneminde, ilk kez süt üretiminin en az olduğu Kasım-Aralık döneminde dahi çiğ süt fiyatı düşmüştür. Sektördeki üretimin ekonomik olması için süt/yem paritesinin 1'in üzerinde olması gerekirken 2008 yılında süt fiyatlarının düşmesi, yem fiyatlarının yükselmesi nedeniyle bu parite 0,58 düzeyine kadar gerilemiştir. Beş yıl öncesine dönen süt fiyatlarının daha da gerileyeceği beklentisi süt üreticilerini ve süt hayvanı yetiştiricilerini kara kara düşündürmektedir. Sektörde tam bir kaos ve belirsizlik hakimdir. Daha düne kadar ciddi yatırımlar yapan birçok büyük üretici bile bu durumdan şikâyet etmektedirler. Üreticilerimizin maliyetler artarken ve süttten elde edilen gelir maliyeti karşılamazken, üretimlerini sürdürmeleri mümkün hale gelmemektedir.

1. Küresel kriz ve süt fiyatlarındaki ani düşüş nedeniyle zor günler geçiren hayvancılık işletmeleri birbiri ardına kapanmakta, değerli damızlık süt sığırlarını, hayvanlarını kestirmek için mezbahalarda sıra beklemektedirler. Döviz ödeyerek elde edilen değerler ve hayvancılığımızın geleceğinin göz göre göre yok olması karşısında hükümetin sessiz kalmasının nedeni nedir?

2. Süt üreticilerimiz, süt hayvanı yetiştiricilerimiz ciddi bir krize girmiştir. Bu konudaki sıkıntılar, sanayiciler ve üretici örgütleri tarafından Bakanlığa bildirilmesine rağmen halen, bu problemleri önleyici herhangi bir somut adım atılmamış olmasının haklı bir gerekçesi var mıdır?

3. Sütlerin saklama süresinin sınırlı olması nedeniyle üreticilerin süt fiyatını belirlemede pazarlık şansı bulunmamaktadır. Birçok ülkede, her kesimden temsilcilerin katılımıyla oluşan konsey aracılığıyla maliyetler belirlenip taban bir süt fiyatı açıklanmaktadır. Sanayici sütü almadığında devletin kurumları sütü alıp süt tozu yaparak üreticinin mağdur olması önlenmektedir. Türkiye'de de böyle bir mekanizma neden oluşturulmamaktadır? Bunun önünde herhangi bir engel bulunmakta mıdır?

4. Süt tozu ithali yasak olmasına rağmen, süt tozu hayvan maması gibi farklı yollarla Türkiye'ye girmektedir. Süt tozu daha ucuz olduğu için bu durum sanayicinin süte olan talebini azalmaktadır. Bununla ilgili yasal denetimler yapılmakta mıdır? Bunun önlenmesi için neden gerekli tedbirler alınmamaktadır?

5. Gelişmiş ülkelerde kişi başına süt tüketimi yıllık 60-170 litre arasında değişmesine rağmen Türkiye'de bu rakam 5 litre ile sınırlı, bu bağlamda süte olan talebin belli seviyede tutulmasını sağlamaya yardımcı olmak üzere ve üreticilerin rahatlatılması için ilk aşamada okul sütü projesinin tekrar başlatılması gündeme getirilemez mi?